

Onderwerp

Rapportage van de in 2022 uitgevoerde maatregelen en monitoring uit het Natura 2000 beheerplan Lepelaarplassen 2022-2028

Kern mededeling:

In 2022 stelden Gedeputeerde Staten het Natura 2000 beheerplan Lepelaarplassen 2022-2028 vast. Per jaar wordt een rapportage opgesteld van de uitgevoerde Natura 2000 beheerplanmaatregelen en monitoring zodat de voortgang inzichtelijk is.

Mededeling:

Gedeputeerde Staten van Flevoland zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Natura 2000 beheerplanmaatregelen in de Lepelaarplassen. Dit wordt in samenwerking met Flevo-landschap en andere betrokken partijen uitgevoerd. Op basis van de voortgang wordt jaarlijks een rapportage opgesteld. De rapportage is als bijlage bij deze mededeling gevoegd.

In de rapportage wordt per maatregel een korte beschrijving gegeven van de in 2022 uitgevoerde werkzaamheden. Ook wordt beschreven welke monitoring er in 2022 heeft plaatsgevonden. Voor de maatregelen en monitoring die niet in 2022 zijn opgepakt is vermeld in welk jaar de uitvoering start.

Registratienummer

3121464

Datum

17 mei 2023

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Hofstra, H.J.

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de Woo (ja/nee aangeven)
Overzicht uitvoering beheerplanmaatregelen Natura 2000 Lepelaarplassen 2022	3119677	Ja

PROVINCIE FLEVOLAND

Overzicht in 2022 uitgevoerde Natura 2000 maatregelen uit het beheerplan Lepelaarplassen 2022-2028

1. Inleiding

Voor u ligt de rapportage van de in 2022 uitgevoerde Natura 2000 maatregelen uit het beheerplan Lepelaarplassen 2022-2028.

Op 1 november 2022 stelden Gedeputeerde Staten het Natura 2000 beheerplan Lepelaarplassen 2022-2028 vast. Het is het tweede Natura 2000 beheerplan voor de Lepelaarplassen. Het beheerplan beschrijft welke natuurwaarden in het gebied behouden of hersteld moeten worden en welke maatregelen daarvoor nodig zijn.

2. Natura 2000 beheerplan Lepelaarplassen

2a. Achtergrond

Het Natura 2000-gebied Lepelaarplassen is 365 hectare groot en ligt in het westelijk deel van Zuidelijk Flevoland, tussen het Markermeer en diverse stadsdelen van Almere. Het gebied is in 1968 ontstaan bij het droogvallen van Zuidelijk Flevoland. Het gebied bestaat uit plassen, rietvelden en natte graslanden - en is een paradijs voor water- en moerasvogels.

Foto: Saskia Vleeming

Één van de plassen in de Lepelaarplassen

De Lepelaarplassen is in 1971 aangewezen als natuurreservaat en in 1994 als speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn. In februari 2010 is het gebied aangewezen als Natura 2000-gebied (Vogelrichtlijngebied). Sinds 2018 is de Lepelaarplassen onderdeel van het Nationaal Park Nieuw Land.

2b. Doelen

Op grond van de wet Natuurbescherming wordt voor het Natura 2000 gebied Lepelaarplassen een Natura 2000 beheerplan gemaakt. In het Natura 2000 beheerplan Lepelaarplassen 2022-2028 zijn de doelen en maatregelen uitgewerkt voor de periode 2022-2028. De Natura 2000-doelen bestaan uit algemene doelen, kernopgaven en instandhoudingsdoelen. In het aanwijzingsbesluit zijn de algemene doelen en de instandhoudingsdoelen vastgelegd. De kernopgaven worden toegelicht in het Natura 2000 doelendocument (Ministerie LNV, 2006). Op hoofdlijnen gelden vanuit Natura 2000 doelen voor watervogels van open water en is er een kernopgave voor rietlanden en rietvogels.

2c. Maatregelen

Om de Natura 2000 doelen te behalen zijn maatregelen en monitoring nodig. Met de maatregelen worden knelpunten m.b.t. het behalen van de Natura 2000 doelen aangepakt. Met de monitoring wordt de uitvoering van de maatregelen en de effectiviteit daarvan op de Natura 2000 doelen bepaald. Ook wordt het effect van het uitgevoerde beheer op de Natura 2000 doelen in de gaten gehouden. Op deze manier kan worden bepaald of de juiste maatregelen zijn genomen en of het beheer goed is uitgevoerd of dat er moet worden bijgestuurd. In het Natura 2000 beheerplan Lepelaarplassen 2022-2028 worden de maatregelen beschreven in hoofdstuk 5. De monitoring wordt beschreven in hoofdstuk 8. In hoofdstuk 9 zijn maatregelen en monitoring in één tabel samengevat. Deze tabel vormt de basis voor onderstaande paragraaf 3.

3. Overzicht Maatregel/monitoring

Regulier beheer

In 2022 is al het regulier jaarlijks beheer uitgevoerd:

- Water(peil)beheer
- Beheer greppels en poelen (van het Trekvogelgraslandje)
- Vegetatiebeheer (maaïen, begrazen etc.)
- Beheer infrastructuur
- Beheer recreatieve voorzieningen

Tijdelijke constructie wateraanvoer via Markermeer

De planuitwerkingsfase start in 2023.

Monitoring effecten van voorgenoemde waterinlaat inclusief uitwerking monitoringsprogramma

Het monitoringsprogramma wordt gemaakt en gestart in 2023.

Ecohydrologisch onderzoek kwelsituatie

Dit wordt uitgevoerd in 2023.

Instellen variërend waterpeil (waaronder het tijdelijk verlagen van het waterpeil voor pionierssituaties)

Dit wordt gerealiseerd in 2025.

Aanleg/herstel van de mogelijkheid tot peilregulatie Grote Plas

De waterafvoergang en de stuw van de Grote Plas zijn hersteld in de zomer van 2021. Sindsdien wordt het peil in voorjaar en zomer zo hoog mogelijk gehouden (waterberging). In de winter is het peil wat verlaagd t.o.v. eerdere winterpeilen. Dit mede om de nieuwe eilanden te beschermen tegen grote golfslag. Het verlagen van het peil (in trektijd) om ondieptes te laten ontstaan is nog niet uitgevoerd, omdat het verstandig is om de nieuwe eilanden in de Grote Plas eerst te laten “zetten” en om eerst de “normale peilfluctuaties” in beeld te krijgen (deze worden gemonitord sinds 2021). Daarnaast ontbreekt nu de wateraanvoermogelijkheid nog.

Egalisatie grond en herstel greppels en watergangen van het Trekvogelgraslandje

Dit wordt gerealiseerd in 2024 en 2025.

Zonnepomp Trekvogelgraslandje

Deze wordt geplaatst in 2024 of 2025.

Onderzoek vitaliteit rietlanden

Voor het monitoren van de vegetatieontwikkeling is er tweemaal gedroned (maart en september 2022) waarbij gedetailleerde orthomosaïeken zijn gemaakt van het onderzoeksgebied.

Ter voorbereiding van het onderzoek in de jaren 2024 tot 2025 (t.b.v. het in beeld brengen van de oorzaken en gevolgen van het laat op gang komen van de rietgroei), en om te komen tot een goede vraagstelling en opdrachtverlening, is door Flevolandschap in 2022 een eerste globale analyses gemaakt van de beschikbare gegevens en zichtbare veranderingen (locatie en aantallen grote zilverreigers en grauwe ganzen, veranderingen in open water, rietbedekking etc.). De vegetatie is sterk aan het veranderen sinds de aanleg van de kade in 2015. Er zijn plekken met meer riet, minder riet, vooral meer open riet, afstervende wilgen etc. Tegelijkertijd zijn er ook grote verplaatsingen in bijvoorbeeld de locatie van kolonies van de grote zilverreiger.

Herstel eilanden Grote Plas

De eilanden zijn in de zomer van 2021 hersteld.

De aanleg is goed verlopen en geslaagd.

Foto: Saskia Vleeming

Herstel vogeleiland in Grote Plas

Moerasbos in de Lepelaarplassen
Foto: Saskia Vleeming

In 2022 zijn op het achterste eiland opgeslagen wilgen verwijderd. Het kleine eiland behoeft enig herstel en kleine aanpassingen. Deze zullen in nazomer van 2023 worden uitgevoerd.

Monitoring vogels op de eilanden

Deze wordt maandelijks uitgevoerd door vrijwilligers van de Stichting Vogel- en Natuurwacht Flevoland. De eilanden trekken grote aantallen vogels aan (bijvoorbeeld tientallen lepelaars in nazomer 2022). Ook zijn de aantallen vogels in de plas gestegen, waarschijnlijk door betere voedselbeschikbaarheid, meer luwte, voortplantingsmogelijkheden, diverser voedselaanbod.

Visverbinding stuw Hoge Vaart (inclusief variantenstudie)

De planuitwerking start in 2025.

Vispasseerbaarheid stuwen

De planuitwerking start in 2025.

Evaluatie uitvoering maatregelen en beheer

Dit is in februari 2023 opgesteld over het jaar 2022.

Analyse maatregelen

Dit wordt uitgevoerd in 2027.

Meetnetten Watervogels, Broedvogels en Slaapplaatsen

De meetnetten Watervogels en Broedvogels zijn uitgevoerd in 2022. Voor het meetnet Slaapplaatsen is alleen de grutto geteld. Voor de grauwe gans zijn nog geen vrijwilligers gevonden om ze te tellen. Voor 2022 is voor de grauwe gans een schatting gedaan op basis van eerdere telgegevens. Sovon probeert in 2023 tellers te vinden voor de grauwe gans.

SNL-monitoring biotische factoren

In 2022 is de Lepelaarplassen onderzocht op broedvogels en flora. Dit zijn de verplichte SNL groepen. Daarnaast zijn ook dagvlinders en libellen gekarteerd.

Monitoring waterhuishouding: KRW en DOW

De KRW-monitoring vindt plaats in 2023. In 2022 heeft er DOW-monitoring plaatsgevonden.

Monitoring oppervlaktewaterpeilen

De peilen van de diverse peilvakken (moerasdeel, wilgenbosdeel, Grote Plas en Natte Graslanden zijn circa tweewekelijks door vrijwilligers van Het Flevo-landschap afgelezen en vastgelegd.

SNL-monitoring abiotische factoren

De peilbuizen zijn in 2022 uitgelezen.